

Kokemuksia ja näkymiä Ohjaamon ja Kuntakokeilun välisestä yhteistyöstä

Teemu Vauhkonen

OHJAAMO

nuorisotakuu

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

**SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ**

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

**Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020**

Euroopan unioni
European Union

Kokemuksia Ohjaamojen yhteistyöstä Kuntakokeilun kanssa

- Kuntakokeilu ja Ohjaamo toimivat pääsääntöisesti eri tiloissa
- Kyselyyn vastanneissa Kuntakokeilun ja Ohjaamojen välillä on yhteisiä tiimipalavereita, ja yhtä Ohjaamoa lukuun ottamatta myös yhteisiä asiakasprosesseja.
- Etsivillä nuorisotyöntekijöillä erityisen vahva rooli Ohjaamojen ja kuntakokeilun välisessä yhteistyössä. Näin kerrottiin useammasta Ohjaamosta.
- Ainakin yhdessä Ohjaamossa kuntakokeilun asiantuntija osa Ohjaamon tiimiä, ja osallistuu myös esimerkiksi oppilaitosvierailuihin joko paikan päällä tai etänä. Toisessa Ohjaamossa OMA-valmentaja Ohjaamossa 3h kerran viikossa. Kolmannessa Kuntakokeilun sosiaaliohjaajat päivystävät Ohjaamossa kerran viikossa, ja tapaa muulloinkin Ohjaamossa niitä asiakkaita, joiden kokee hyötyvän Ohjaamon ohjaajien tuesta työllistymisprosessissa

Miten Ohjaamon mahdollisuudet tukea ja auttaa nuoria ovat muuttuneet Kuntakokeilun myötä

- Kuntakokeilussa on nimikoidut työntekijät alle 30-vuotiaille, joka helpottaa oikean työntekijän saavuttamista nuoren asioissa. Tällöin tuen tarjoaminen tietyille nuorelle helpottuu, ja työtä voidaan välillä tehdä monialaisesti yhteistyönä Kuntakokeilun kanssa.
- Kuntakokeiluiden kutsujen kautta Ohjaamolle ja pääsevät näin tietoisiksi Ohjaamon palveluista ja mahdollisuuksista
- Te-palveluiden asiakkaana olevien nuorten tukemisen osalta Ohjaamon mahdollisuudet ovat kuntakokeilun myötä heikentyneet
- Kuntakokeilu on tuonut mukanaan paljon viranomaistyötä, joka velvoittaa asiakasvastaavia tarjoamaan asiakkaalle palveluita ja työttömyysturvalasunnot vievät työaika
- Palveluiden kehittämiseen ei ole ollut niin paljon aikaa kuntakokeilun alkuvaiheessa, sillä järjestäytyminen on ottanut osansa.
- *”...emme pääse ura ym. järjestelmiin, koska meillä Ohjaamossa ei ole omavalmentajia...nuorisonohjaajat tekevät työllistymiseen liittyviä asioita yhä enemmän kuten cv, työhakua, duunipaikan etsimistä ym. nuorten kanssa, mutta siis nämä toimet eivät toki sitten näy esim. siellä kuntakokeilun järjestelmissä.”*

Ohjaamon osallisuus Kuntakokeilua koskevassa päätöksenteossa

- Vastausten mukaan Ohjaamot ovat pääasiassa yhteistyökumppaninen roolissa, mutta eivät osallistu kuntakokeilua koskevaan päätöksentekoon
- Yhdestä Ohjaamosta kuitenkin vastattiin näin:

“Ohjaamo on mukana kaikessa päätöksenteossa nuorten palveluita koskien. Katsomme, että nuoret, jotka kuuluvat kuntakokeiluun, ovat myös Ohjaamon asiakkaita. Kuntakokeilunuorten lisäksi Ohjaamon asiakaskuntaan kuuluvat myös kaikki muut nuoret eli Ohjaamolle voi edelleen tulla kuka tahansa nuori vaikkapa nimettömänä. Meillä on varattu resurssia sitä varten, että kaikkia nuoria palvellaan. Myös TE-palveluiden osalta meillä on järjestetty niin, että jokainen nuori saa tarvittaessa myös TE-palvelut Ohjaamolta.”

Kuvaukset Ohjaamon roolista ja asemasta oman kunnan nuorten palveluissa

- Arvioitiin, ettei Ohjaamon rooli ja asema palvelujärjestelmässä ole vakiintunut, toisaalta roolin olevan vakiintumassa
- Esitettiin, ettei Ohjaamoa pitäisi ajatella erillisenä palvelualustana, vaan *“kooten kaikki toimijat ja palvelut yhden sateenvarjon alle”*
- Ohjaamon monialaisuuden säilyttäminen koettiin tärkeäksi
- Yhdessä Ohjamossa haluttiin tietoisesti viedä Ohjaamoa enemmän koulutukseen ja työhön suuntautuneeksi, mutta kuitenkin niin, että Ohjaamo palvelee muissakin asioissa.
- Yhdestä Ohjaamosta kerrottiin siellä ollaan tilanteessa, jossa (jälleen) joudutaan todistelemaan Ohjaamon konseptin ja palvelujen tarpeellisuutta
- Ohjaamo perusteiden mukaista toimintaa koettiin haittaavan vähäiset henkilöstöresurssit

Arviot siitä, miten Ohjaamon yhteistyö Kuntakokeilun kanssa sekä Ohjaamon rooli palvelujärjestelmässä kehittyvät lähitulevaisuudessa

- Kuntakokeilun arvioitiin olevan pysyvä osa Ohjaamon palveluita, ja sen myötä Ohjaamon rooli tulisi kasvamaan.
- Ohjaamon ja kuntakokeilun välisen yhteistyön arvioitiin tiivistyvän ja Ohjaamo saa näkyvämmän aseman.
- Kuntakokeilun arvioitiin vahvistavan Ohjaamon brändiä, ja mahdollisesti *”Ohjaamo nousee yhtä tunnetuksi kuin TE-palvelut, Kela tms. Yhteinen nimittäjä aikuisten ja nuorten palveluille olisi hyvä olla olemassa, kun TE-palvelut siirtyvät kunnalle”*
- Ohjaamon rooli palvelujärjestelmässä tulee lisääntymään, yhteistyö oppilaitosten ja muiden tahojen kanssa vahvistuu ja tiivistyy
- Palveluja pyritään kehittämään enemmän myös digitaalisille alustoille

Ratkaisuja Ohjaamojen rooliksi kuntien työllisyyden hoidossa vuonna 2024

- Arvioitiin (tai toivottiin), että Ohjaamotoiminta edelleen perustuisi Ohjaamon perusteisiin, kohdentuisi nuoriin ja pysyisi paikkana, josta kaikki nuorten palvelut ovat jollain tapaa saatavilla. Ohjaamopalvelussa huomioitaisiin nykyistä paremmin myös opiskelijat.
- Yhteistyön syventäminen kuntakokeilun kanssa, kuntakokeilun asiantuntijoiden tukeminen Ohjaamojen osaamisen ja yhteistyöverkoston kautta
- Ohjaamon yhteyteen voitaisiin yli 30-vuotiaiden työllisyydenhoidon ohjaus- ja neuvonta.
- Ohjaamotoiminnan pitäisi olla työllisyyspalvelujen alla, jotta Ohjaamon yhteyttä koulutukseen ja työhön voidaan jatkossa kehittää edelleen
- Ohjaamossa tulee olla kuitenkin vahva työllisyyden hoidon osaaminen
- Yritysyhteistyön tuominen Ohjaamo-alustalle vahvemmin. Ohjaamo voisi toimia ohjaavana tahona myös yrityksille.